

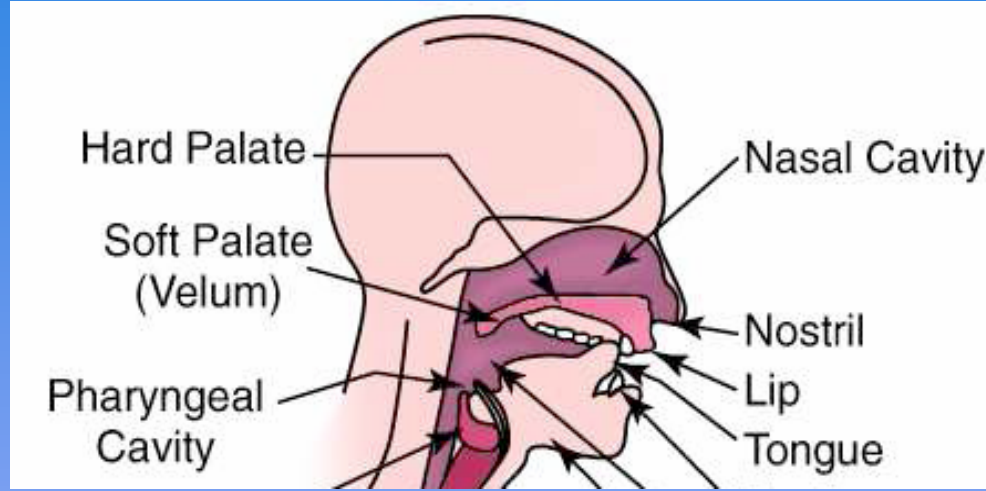
TIKANMAYA BAĞLI UYKU APNESİ HASTALARI VE BASİT HORLAYANLARDA HORLAMA SESLERİNİN SPEKTRAL ZARF ANALİZİ

Mustafa Çavuşoğlu
Mustafa Kamaşak
Osman Eroğul
Tolga Çiloğlu
Yeşim Serinağaoğlu
Hakan Birkent

Horlama

- Uyku sırasında kasların gevşer
- Genizdeki yumuşak doku ve/veya dil kökü hava akışı ile (nefes alıp verirken) titreşir
- **Horlama**, uyku sırasında üst hava yolunun titreşmesi sonucu oluşan solunum sesidir

Apne

- Uyku apnesi 10 saniyeden fazla süre ile solunumun durmasıdır
- Apnenin iki çeşidi vardır
  - Tıkanmaya bağlı apne: Üst solunum yollarındaki çökme ile gerçekleşir (OSA)
  - Nörolojik apne: Merkezi sinir sisteminin diyaframa gerekli sinyalleri göndermemesi (CSA)
- Apnelerin çoğunluğu OSA'dır

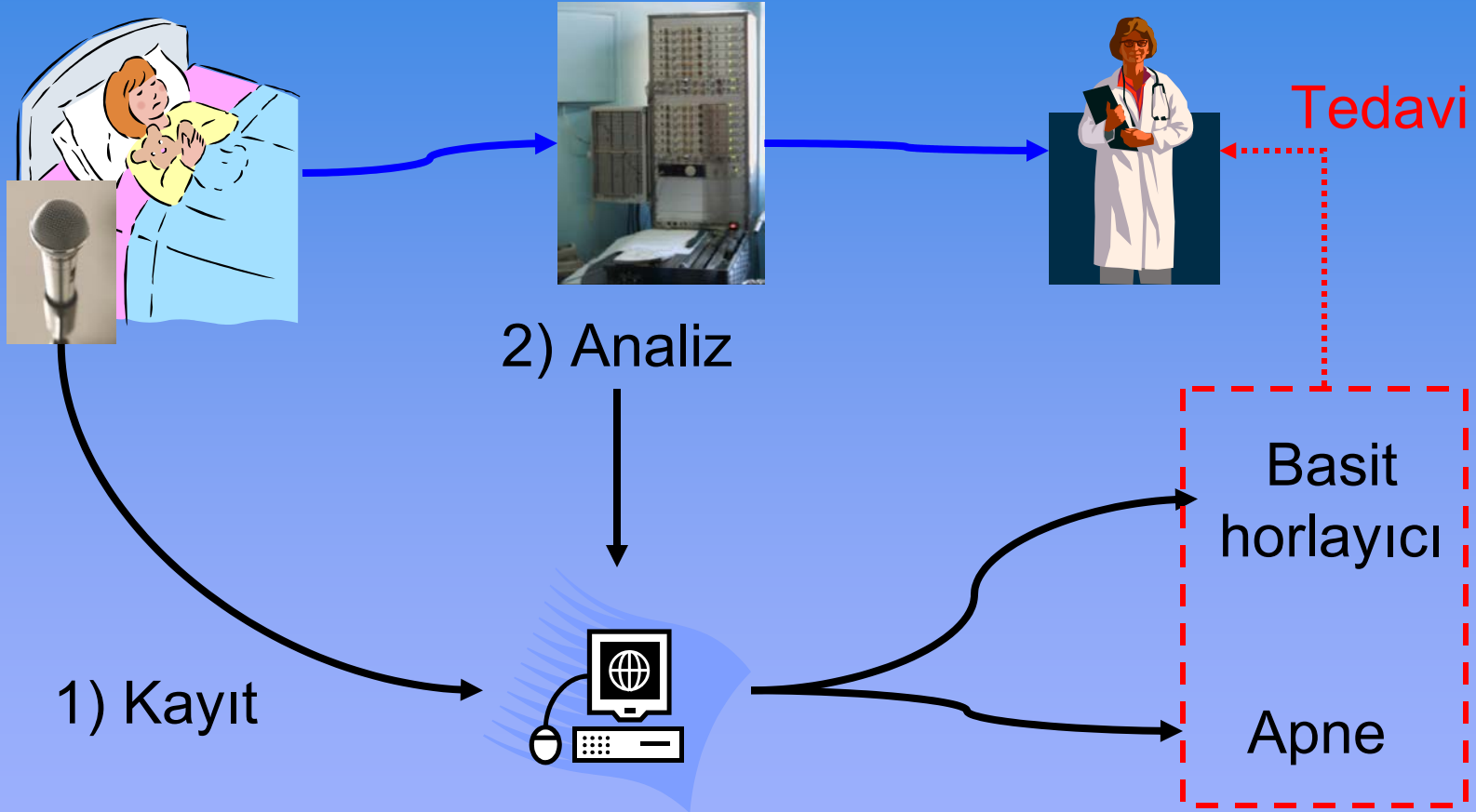
Apne

- Apne uyku kalitesini düşürür
- Ölümle sonuçlanabilir
- Apneye giren insan horlama ile zorlayarak solunumu başlatmaya çalışır

Amaç

- Horlamanın sebebi
  - Basit horlama (üst solunum yollarının titreşmesi)
  - Apne patolojisi (üst solunum yollarının tıkanması)
- Horlama seslerini gece boyunca kayıt ederek, horlamanın sebebini kestirebilir miyiz?

Amaç

Amaç

1) Kayıt

2) Analiz

Tedavi

Basit
horlayıcı

Apne

1) Kayıt

- Veriler Gülhane Askeri Tıp Akademisi, Psikiyatri Bölümü'ne bağlı Uyku Laboratuvarında toplanmıştır
- Değişik uyku bozukluklarından şikayetçi hastalar bu laboratuvarda uyutularak, uyku sırasında gerekli biyo-sinyalleri (EKG, EEG, EMG, SpO2 vs) polisomnoğrafi tarafından toplanmaktadır.
- Hastalar akşam saat 7'de anket doldurup hasta odalarında uyutulmaktadır

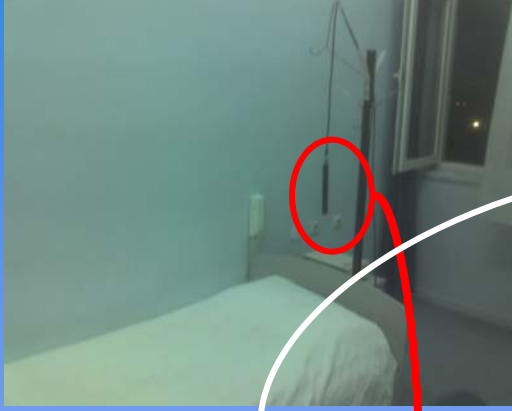
Kayıt Düzenneđi

Hasta Odası

Çevre ve yankı
gürültülerinin
azaltan hassas
mikrofon

Kayıt Düzenneđi

Kayıt sistemi hastayı rahatsız etmemesi için hasta odasının dışına yerleştirildi

Edirol UA-1000 çok kanallı veri kayıt cihazı (16 kHz örnekleme, örnek başına 16 bit)

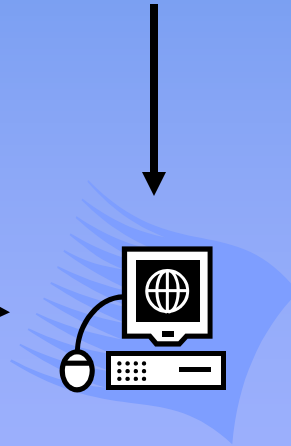
30 hastadan veri toplandı. Herbir hastadan alınan kayıt yaklaşık 6 saattir

Amaç

1) Kayıt

2) Analiz

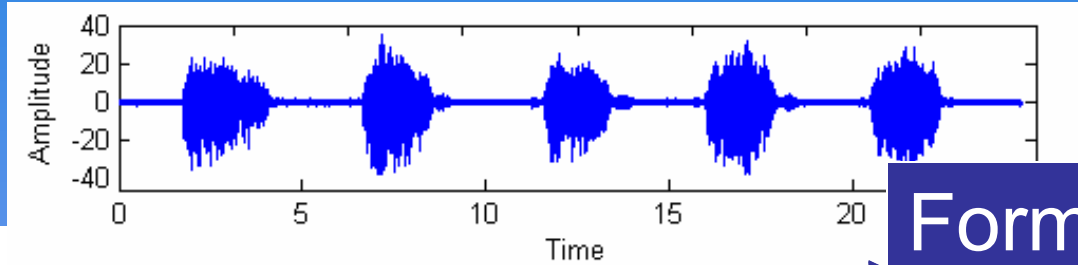

Tedavi

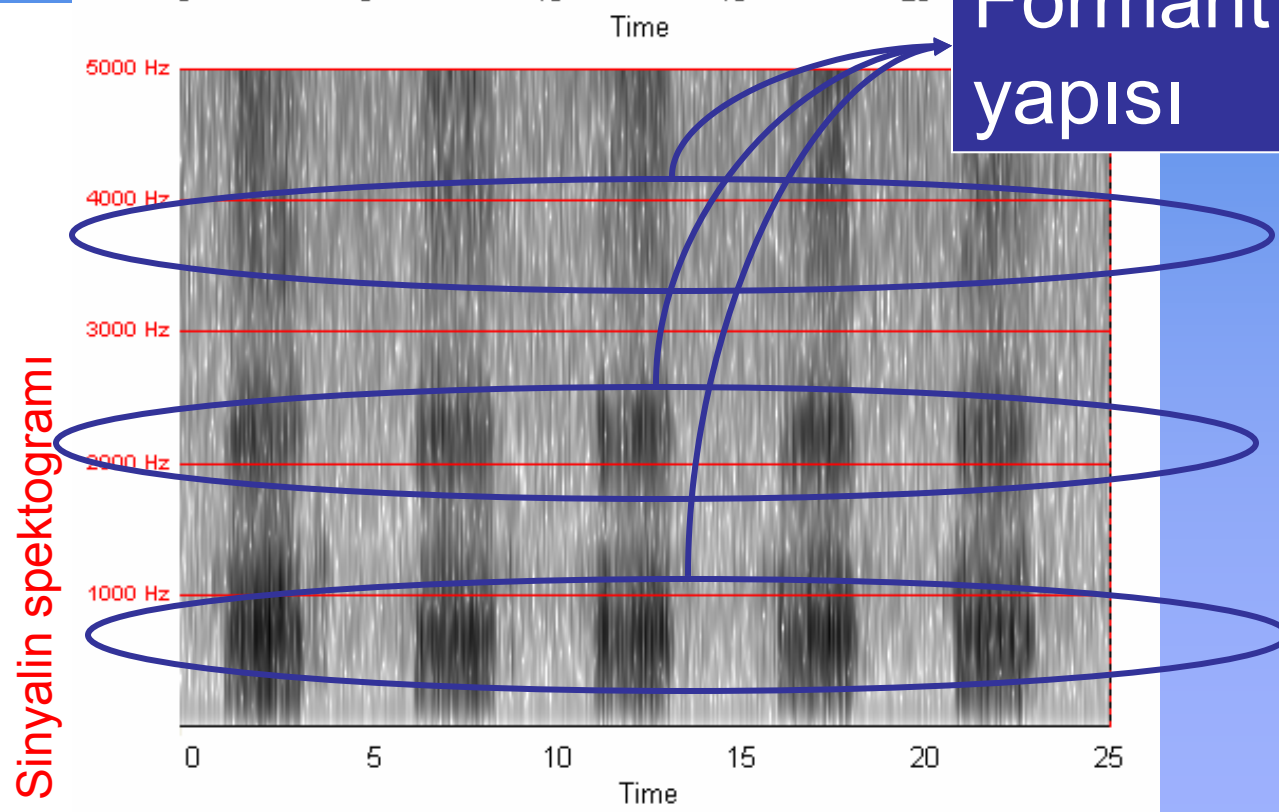
Basit
horlayıcı

Apne

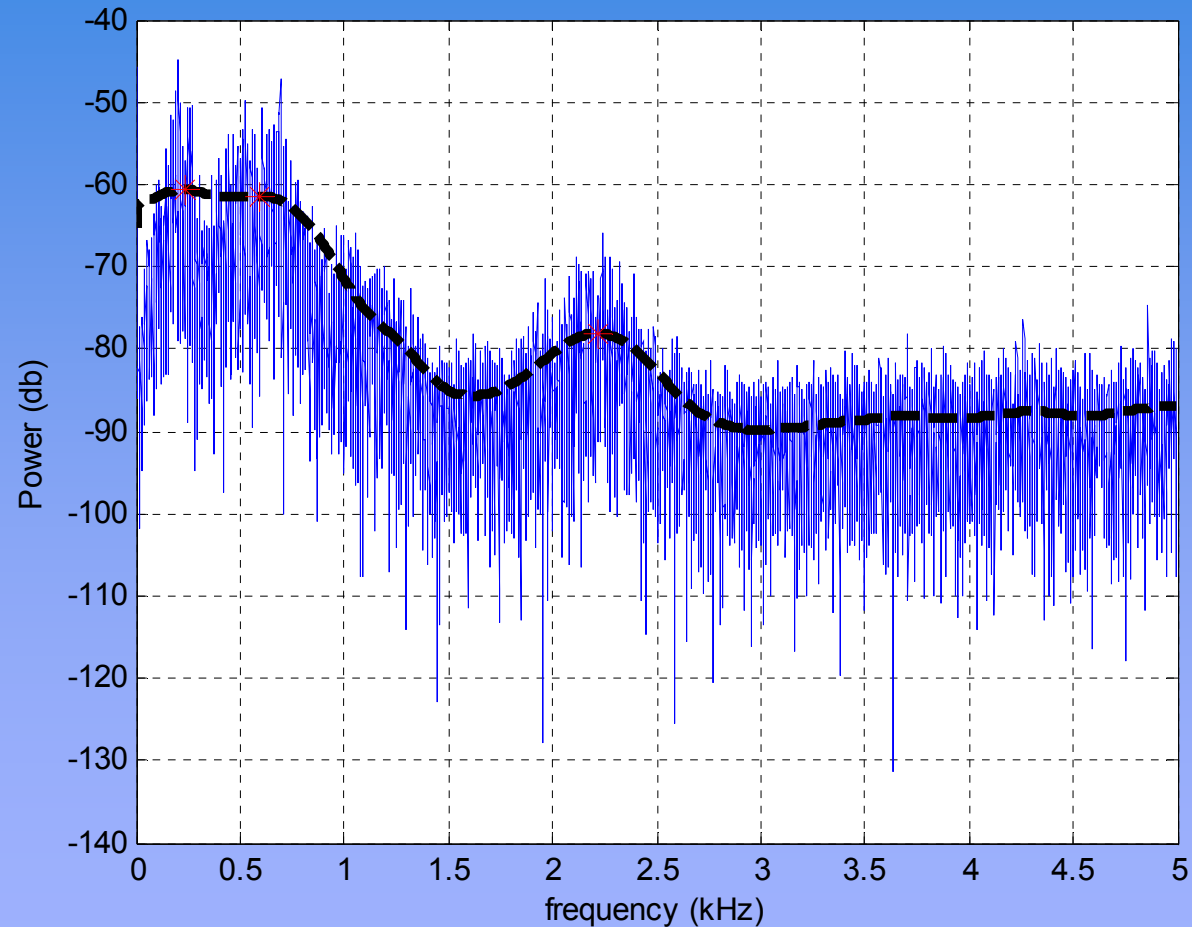
Horlamanın yapısı

Formant yapısı

Horlama Seslerinin Spektral Analizi

Formant Yapısının İncelenmesi

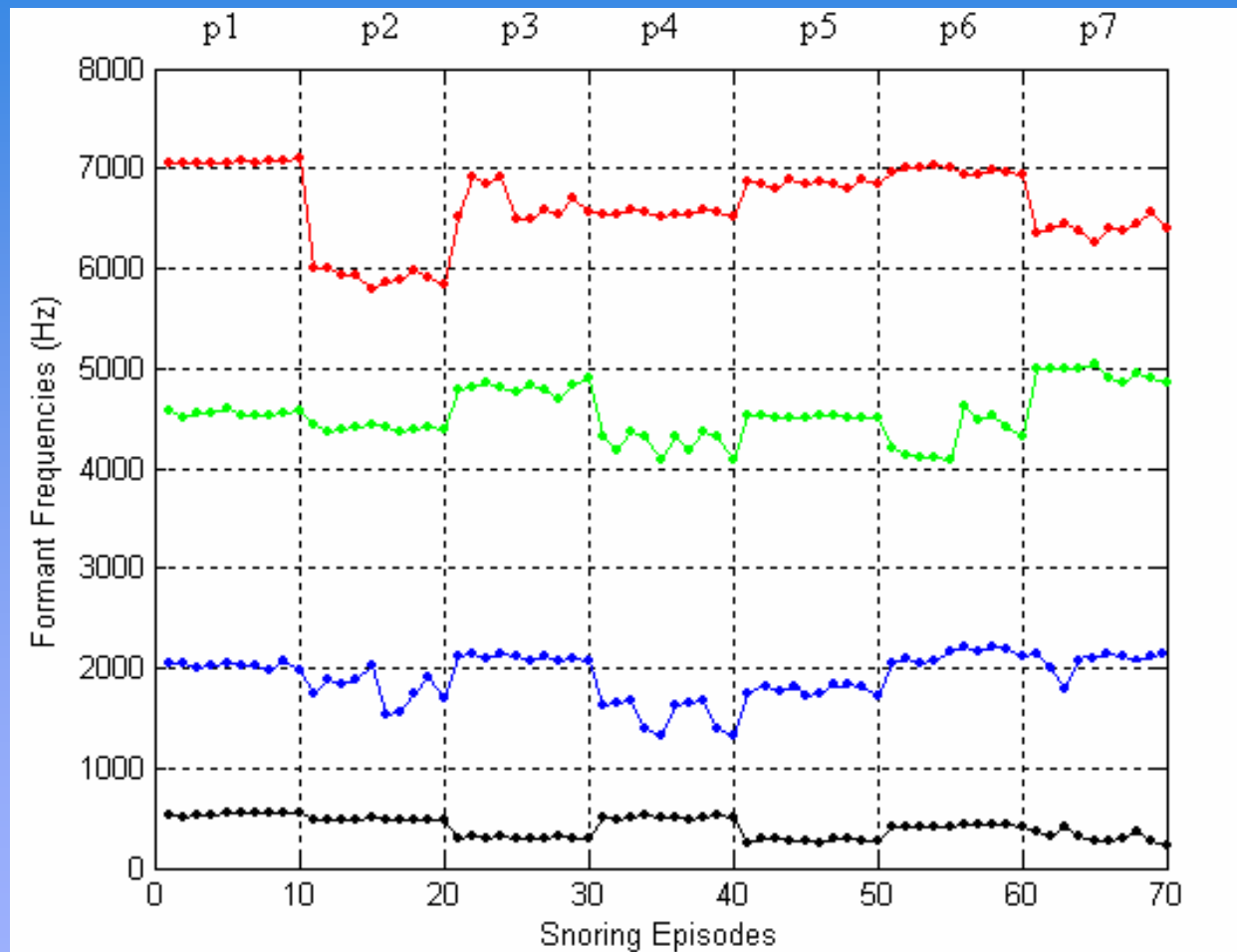
- Hasta içi ve hastalar arası
  - Formant frekans değişimleri
  - Formant bant genişlikleri

incelelenmiştir

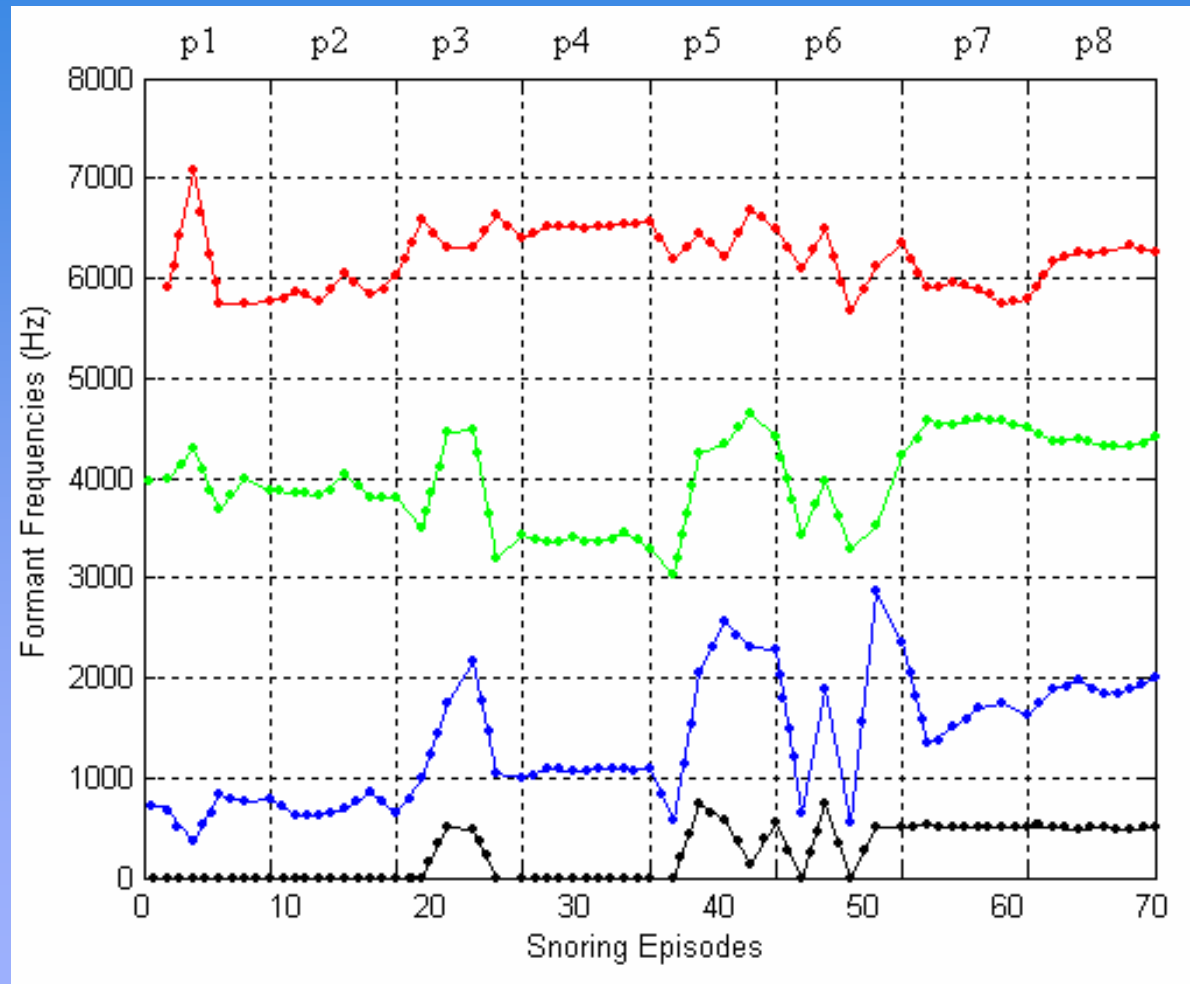
- Veri tabanındaki
  - 7 basit horlayan
  - 7 OSAS hastasının

her birinden 100 adet horlama episodü seçilerek formant frekansları ve formant bant genişlikleri hesaplanmıştır.

Basit Horlamalı Hastalar

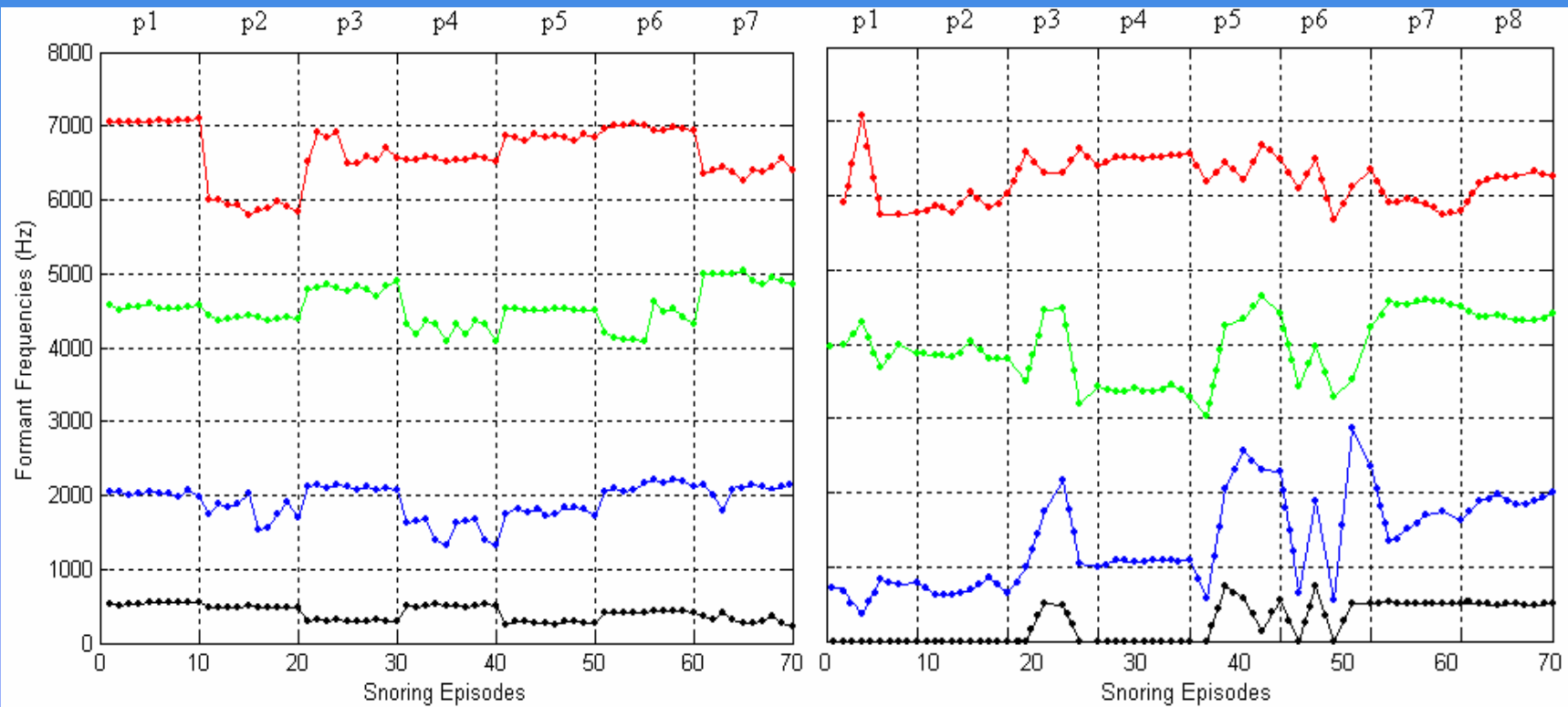

OSAS Hastaları

Formant Frekansları

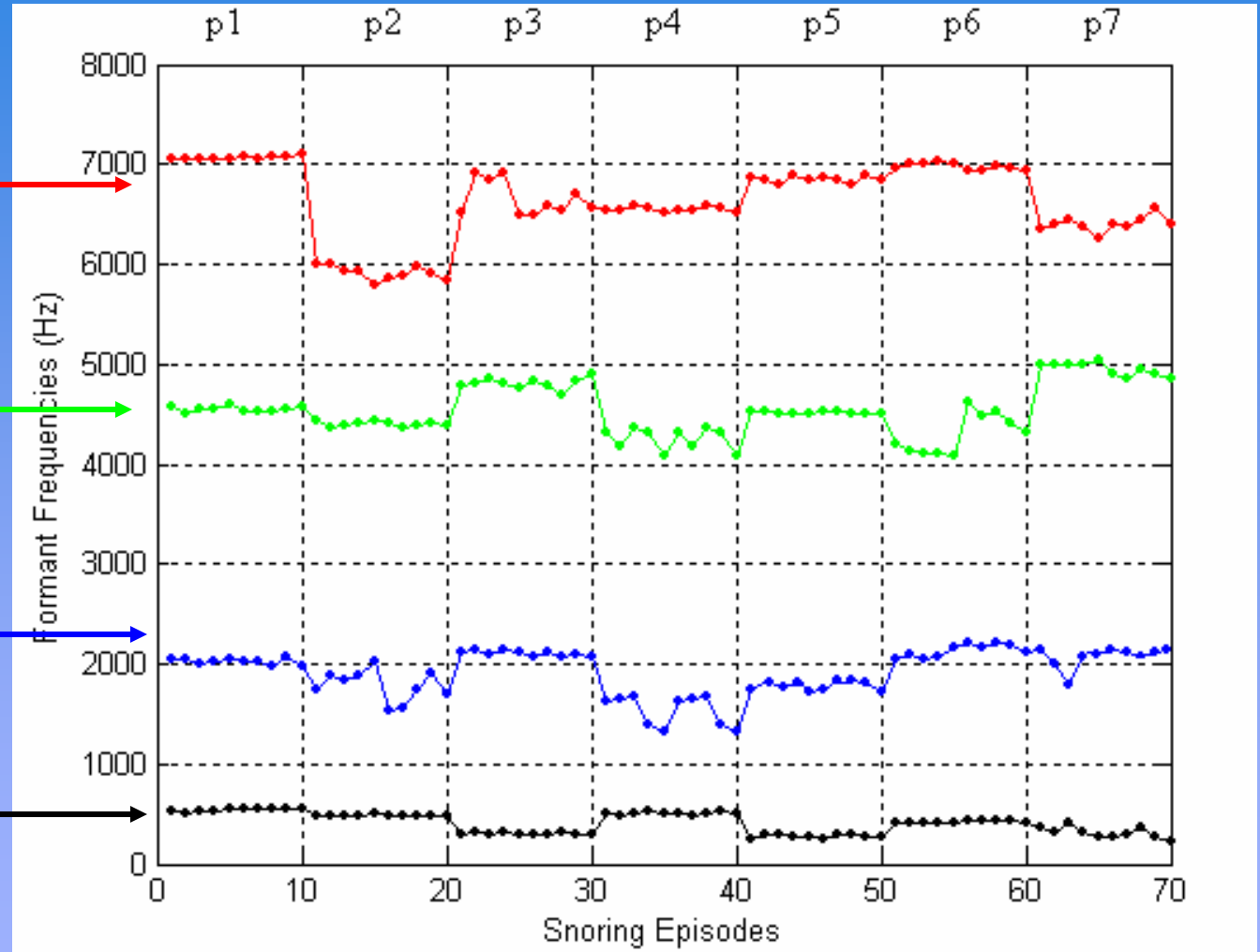
Basit Horlama

OSAS

Formant İstatistikleri

- 7 Basit horlamalı ve 7 OSAS hastasının herbirinde 100 horlama episodü rasgele seçildi
- Episodların formant frekansları ve bant genişlikleri hesaplandı
- Ortama formant frekanslarının ve bant genişliklerinin basit horlamalı hastalarda ve OSAS'lı hastalarda farklılıklar gösterdiği görüldü

Formant İstatistikleri – Basit Horlama

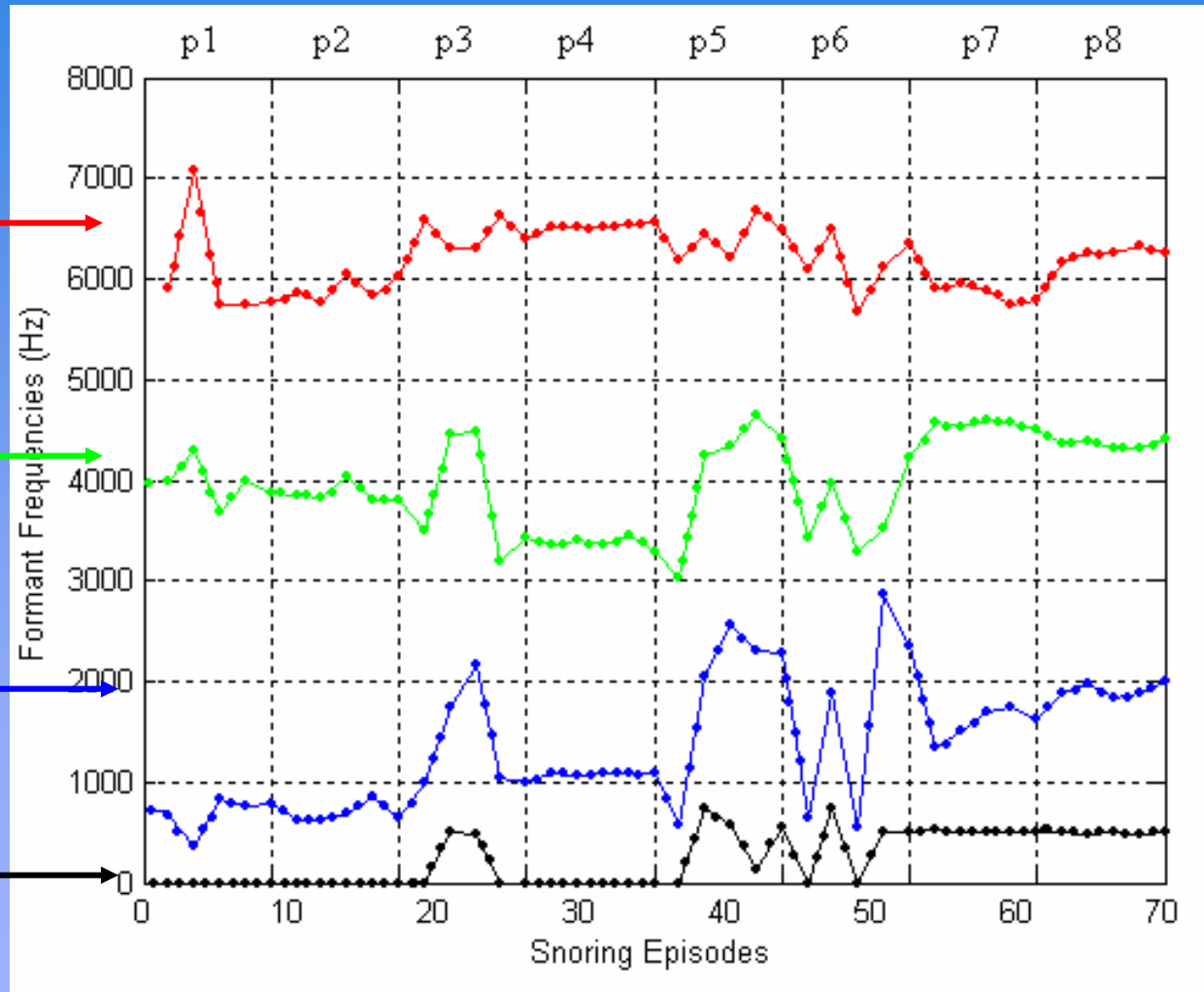
FF: 6728.9
BG: 28.6

FF: 4326.5
BG: 19.8

FF: 1678.2
BG: 18.6

FF: 512.8
BG: 9.4

Formant İstatistikleri – OSAS

FF: 6404.2
BG: 31.9

FF: 4203.8
BG: 44.6

FF: 1386.6
BG: 64.3

FF: 112.4
BG: 27.5

Formant İstatistikleri

Formant	Formant frekansı		Bant genişliği	
	Basit Horlamalı	OSAS	Basit Horlamalı	OSAS
1	512.8	112.4	9.4	27.5
2	1678.2	1386.6	18.6	64.3
3	4326.5	4203.8	19.8	44.6
4	6728.9	6404.2	28.6	31.9

Sonuçlar

- Basit horlayanlarda
  - aynı hastanın farklı horlama episodları için formant frekanslarının yerleri hemen hemen değişmezken,
  - farklı hastaların formant frekanslarının yerlerinde kaymalar olabilmektedir

Sonuçlar

- OSAS hastalarında ,
  - hem aynı hastanın farklı episodları arasında, hem de farklı hastalar arasında formant frekanslarının yerlerinde, basit horlayanlarda görülen tutarlılık önemli ölçüde azalmaktadır.
  - Formantlar arasındaki değişimin ilintili olduğu göze çarpmaktadır.

Sonuçlar

- Formant dağılımlarının değişimin sebepleri
  - OSAS hastalarında üst hava yolunda titreşerek horlamaya neden olan dokunun çoklu-segment yapısına sahip olması
  - Tıkanma eğiliminin nerde arttığı ve horlamaya neden olan dokunun yeri ile ilgili olarak üst hava yolu direncinin OSAS hastalarında basit horlayanlara göre daha az olması.

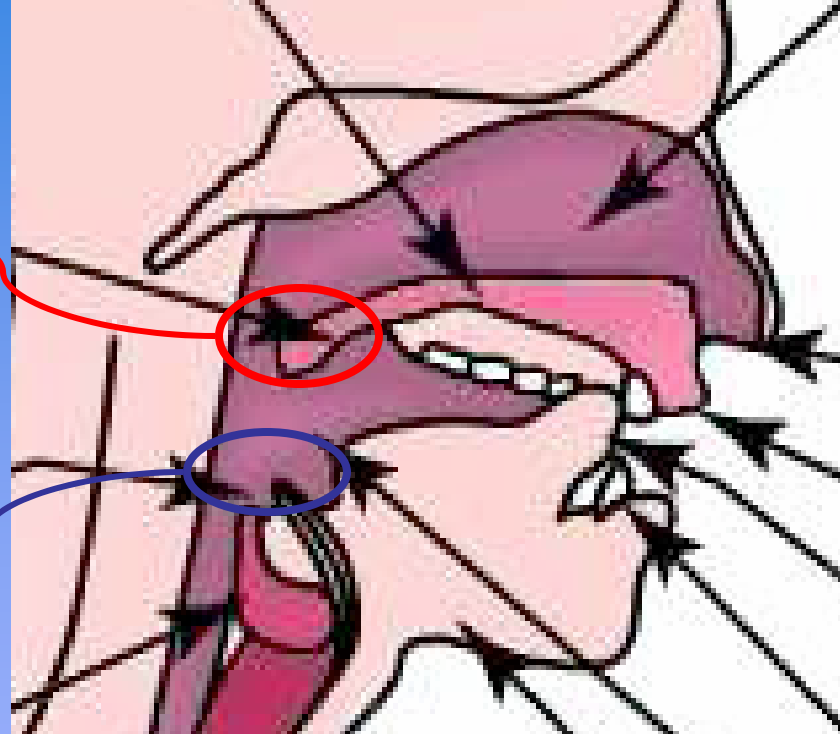
Yapılan/Yapılacak İşler

- Daha fazla hastadan veri toplamak gerekir
- Daha kapsamlı istatistiksel çalışma gerekir
- Yeni hastalar üzerinde doğrulama yapılması gerekir

Horlama Patolojisinin Yerini Belirlenmesi

Genizdeki yumuşak doku

Dil kökü

- Horlamanın meydana geldiđi bölge horlama seslerinin analizi ile bulunabilir mi?

TIKANMAYA BAĞLI UYKU APNESİ HASTALARI VE BASİT HORLAYANLARDA HORLAMA SESLERİNİN SPEKTRAL ZARF ANALİZİ

Mustafa Çavuşoğlu
Mustafa Kamaşak
Osman Eroğul
Tolga Çiloğlu
Yeşim Serinağaoğlu
Hakan Birkent

